

På saken

Deres ref.:
Vår ref.: 2011/1907
Arkiv: V07
Saksbeh.: Unni Dahl-Thorstensen
Saksbeh. tlf.: 77 83 77 00

Dato: 16.12.2011

Partsbrev: Forslag til endringer i Lov om reindrift (reindrifftsloven) av 1. juli 2007 – Høring

Viser til møte i Det faste utvalg for plansaker den 14.12.11, der sak 32/2011 ble behandlet.

Det ble fattet slikt vedtak:

Uttalelse fra Målselv kommune angående forslag til endringer i Lov om reindrift:

- Målselv kommune imøteser et forslag om forenkling og effektivisering innen saksbehandlingen der reindrifftsinteresser er involvert.
- Muligheten for dialogbasert konflikthåndtering mellom representanter fra den lokale reindrifftsneringa i områdestyrene og kommunen synes imidlertid med dette forslaget å bli svekket. Målselv kommune er urolig for ei utvikling mot en mer distansert avgjørelsesmyndighet i reindrifftsaker sammenlignet med dagens praksis.
- Ei overføring av oppgaver fra dagens 6 områdestyret til Reindrifftsstyret vil trolig utfordre dagens kapasitet i Reindrifftsstyret. Det må legges vekt på at Reindrifftsstyret blir i stand til å håndtere dette og sikre forutsigbarhet og framdrift i saksbehandlingen overfor kommunene.
- Målselv kommune ber departementet bidra til å stake opp et tydelig skille mellom kommunens og fylkesmannens ansvar for å ivareta reindrifftsneringa særskilt etter plan- og bygningsloven.
- Målselv kommune mener at reindrifftsneringa i Troms vil oppnå den mest konstruktive og effektive allianse- og nettverkbygginga ved at forvaltninga har sin fysiske tilstedeværelse og nærhet til de største arealbrukerne i fylket.
- Målselv kommune mener en tettere dialog og samarbeid med andre aktører vil gjøre Reindrifftsforvaltninga i stand til å kunne delta aktivt i arbeidet med å utvikle konfliktforebyggende tiltak i forholdet til andre næringsinteresser. Ei sterkere

satsing på informasjonsarbeid om reindriftas ansvarsområder og utviklinga i reindrifta og de sentrale verdiene til reindrifta vil trolig ha størst måloppnåelse dersom dette rettes mot det publikum som er mest berørt av reindriftsnæringa, i hovedsak innbyggerne i de største beiteområdene.

Etter fullmakt

Unni Dahl-Thorstensen
førstesekretær

Kopi til:
Morten Fredheim
Astrid Fjose

Saksfremlegg

Særutskrift - Forslag til endringer i Lov om reindrift (reindriftsloven) av 1. juli 2007 - Høring

Utvalgssaksnr.	Utvalg	Møtedato
32/2011	Det faste utvalg for plansaker	14.12.2011

Referanser:

Utrykte bilag:

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/lmd/dok/horinger/>

Bakgrunn:

- Hentet fra høringsbrev datert 30.09.2011

”Landbruks- og matdepartementet har sendt ut forslag til endringer i lov om reindrift (reindriftsloven) av 1. juli 2007 på høring. Forslaget innebærer en avvikling av ordningen med områdestyrer og overføring av områdestyrets oppgaver til fylkesmannsembetene.

Områdestyrene har vært en del av den offentlige forvaltningen av reindriften i Norge siden 1979. De er i likhet med Reindriftsstyret kollegiale organer og hvor reineiere i hovedsak er i flertall. Siden etableringen har det skjedd en rekke endringer i offentlig forvaltning generelt som tilsier at også forvaltningen av reindriften bør vurderes nærmere. Regjeringen har i Soria Moria II-erklæringen (2009 - 2013) forutsatt at det skjer en evaluering av reindriftsforvaltningen. Dette er gjennomført i 2010, og rapportene bekrefter de utfordringer man over tid har sett med dagens ordning.

Overføringen av områdestyrets myndighet til fylkesmennene forutsettes å skje parallelt med en administrativ overføring av de lokale forvaltningskontorene til fylkesmannen i de fem nordligste fylkene. Fylkesmannen vil dermed bli den statlige regionale fagmyndigheten i offentlig forvaltning av reindrift.

Det sentrale nivået med Reindriftsstyret og Reindriftsforvaltningen i Alta forutsettes opprettholdt som før, men slik at Reindriftsforvaltningen skifter navn til Statens reindriftsforvaltning. Landbruks- og matdepartementet vil fortsatt ha det overordnede faglige ansvaret for den offentlige forvaltningen av reindriften. Det vises for øvrig til vedlagte høringsnotat. Høringsfristen settes til 15. januar 2012.”

- Rådmannens tilføyninger

Begrunnelsen for å opprette områdestyret var blant annet for å oppnå nødvendig distanse til statens myndighetsutøvelse, i kombinasjon med behovet for regional samordning internt i næringen og opp mot de lokale og regionale politiske organer. I 1980 etablerte Reindrifstforvaltningen Troms kontorer på Moen. I 2003 flyttet de til Skogbrukets Hus på Andselv, der de har tilhold per i dag.

- Dagens styrestruktur (hentet fra <http://www.reindrift.no/?objid=732&subid=0>)

”Reindrifststyret

Reindrifststyret er overordnet myndighet for områdestyrene og klageinstans for vedtak truffet i områdestyrene. Nærmere om styrets oppnevning og virksomhet finnes i egen instruks. Reindrifststyret rapporterer hvert år til Landbruks- og matdepartementet. Reindrifstforvaltningen er sekretariat for Reindrifststyret.

Områdestyrene

I hvert reinbeiteområde skal det være et Områdestyre. Områdestyret er faglig rådgiver og premisgiver overfor offentlig forvaltning og andre i saker som angår reindriften i vedkommende område. Områdestyrene rapporterer om sin virksomhet til Reindrifststyret. Reindrifstforvaltningen ved reindrifstagnomen er sekretariat for Områdestyret. Nærmere regler om oppnevning av styrene fremgår av egen instruks.”

Utredning/vurdering:

Forholdet til plan- og bygningsloven og kommunale arealsaker

Målselv kommune merker seg LMD’s vurderinger bak forslaget om å oppheve områdestyrene og overføre innsigelsesmyndigheten til fylkesmannen (kap. 4 i høringsnotatet). Ordningen med Reindrifststyret skal videreføres som i dag, med ansvaret for fortsatt samisk medinnflytelse. Reindrifststyret består av medlemmer fra hele Norge, der kravet til antall møter er satt til (minimum) et møte per kvartal.

Målselv kommune vil bemerke følgende forhold:

- Det er utvilsomt positivt at et av målene med forslaget er å forenkle og effektivisere saksbehandlingen der reindrifstinteresser er involvert.
- Muligheten for en dialogbasert konflikthåndtering mellom representanter fra den lokale reindrifstnæringa i områdestyrene og kommunen synes imidlertid med dette forslaget å bli svekket. Det ligger an til ei utvikling mot en mer distansert avgjørelsesmyndighet i reindrifstssaker sammenlignet med dagens ordning.
- Ei overføring av oppgaver fra dagens 6 områdestyret til Reindrifststyret vil trolig utfordre dagens kapasitet i Reindrifststyret med hensyn til framdrift i saker av lokal betydning.
- Målselv kommune ber for øvrig om at departementet bidrar til å stake opp et tydelig skille mellom kommunens og fylkesmannens ansvar for å ivareta reindrifstnæringa særskilt etter plan- og bygningsloven.

Forholdet til reindrifstas legitimitet

I begrunnelsen for forslaget om endring av reindrifstloven har Målselv kommunen merket seg at det er et mål om å skape bedre forståelse for reindrifsta og forbedre omdømmet:

- ”Internevalueringgruppen mente også at det er vanskelig å få forståelse for reindriftens rettigheter i samfunnet for øvrig, og at kjennskap til reindriftens bruk og rettigheter til areal er mangelfull i flere offentlige etater. Dette ble forsterket av at reindriften selv heller ikke bidro med gode løsninger.”
- ”Omdømmeundersøkelsene tyder også på at forvaltningen av reindrift er for isolert i forhold til annen forvaltning. Reindriften er en viktig aktør i samfunnet, og det er nødvendig både for reindriften og andre samfunnsinteresser at forvaltningen av denne næringen innlemmes i annen regional forvaltning.”
- ”Reindriften er en svært viktig del av samisk kultur- og næringsliv, noe som krever særskilt oppmerksomhet, blant annet ut fra nasjonale og internasjonale bestemmelser om vern om urfolk og minoriteter. Internevalueringen synliggjør at kunnskapen om reindriftens bruk av og rettigheter til arealene ikke er like god i kommune- og fylkesadministrasjon i de ulike reinbeiteområdene. Ved å samordne reindriftsforvaltningen med annen regional forvaltning, vil hensynet til reindriftens interesser bli ivaretatt på en bedre måte. Dette vil bidra til en effektivisering av et omfattende sakskompleks, og ikke minst sikre at reindriftens interesser står på dagsorden i all regional forvaltning.”

Budsjettframlegget for 2012 fra LMD, kap. 1147 vedr. reindrift legger vekt på seks resultatområder som reindriftsforvaltninga arbeider etter:

Ressursforvaltning

...

Arealforvaltning

Reindriftsforvaltninga skal halde fram med å etablere nettverk og alliansar med andre offentlege organ og gjere desse kjende med reindriften sine behov for samanhengande areal og konsekvensane av ulike tiltak innanfor reinbeiteland for reindriften. Vidare skal forvaltninga arbeide aktivt for å få dokumentert reindriften sin arealbruk og gjere denne kjent for kommunar og fylke.

...

Reindriftsbasert næringsutvikling

...

Tilskottsforvaltning

...

Reindriftsforvaltninga skal delta aktivt i arbeidet med å utvikle konfliktførebyggjande tiltak i forholdet til andre næringsinteresser. ...

Samhandling – rettleiing og informasjon

Reindriftsforvaltninga må drive aktiv informasjonsverksemd om ansvarsområda sine overfor eit større publikum og formidle informasjon om utviklinga i reindriften og dei sentrale verdiane som reindriften tek vare på.

Dokumentasjon og formidling av reindriften sin arealbruk og rettar er avgjerande for næringa si framtid. Dette stiller krav om nær kontakt mellom næringa sine representantar, Reindriftsforvaltninga og andre offentlege organ for å opparbeide tillit og forståing for samarbeid som avgjerande grunnlag for å nå målet om ei berekraftig utvikling. Dette er særleg viktig i arbeidet med å fastsetje dei påkravde vilkåra i reindriften.

Reindriftsforvaltninga skal arbeide aktivt for å profilere reindrifta sine positive sider og leggje til rette for ein betre kunnskap om reindrifta i Noreg.

Internadministrasjon

...

Med bakgrunn i konklusjonene til internevalueringsgruppa, omdømmeundersøkelsene og de uttalte resultatområdene til reindrifta mener Målselv kommune at næringa vil oppnå den mest konstruktive og effektive allianse- og nettverkbygginga ved at forvaltninga har sin fysiske tilstedeværelse og nærhet til de største arealbrukerne i fylket.

Reindriftsforvaltninga Troms er per i dag lokalisert i Skogbrukets Hus på Bardufoss, og utgjør et helt spesielt kompetansemiljø knyttet til arealforvaltning. Målselv og tilgrensende kommuner er i tillegg vertskap for en rekke andre store arealbrukere/-aktører i fylket, som foruten reinbeitedistriktene på norsk og svensk side også omfatter Forsvaret, skogbruket, jordbruket, Mattilsynet, nasjonalparkforvaltning (under etablering) og landsdelens største eiendomsaktør Statskog SF. Alle disse har per i dag sin virksomhet i området Målselv, Bardu og Lenvik.

Det er et uttalt ønske om å bevare og utvikle dette spesielle kompetansemiljøet i regionen. Med bistand fra blant andre Fylkesmannen i Troms, Troms Fylkeskommune, Forsvaret, Statskog SF og Troms Skogselskap har kommunen derfor iverksatt et eget prosjekt for å ivareta dette arbeidet. Prosjektet er tidligere presentert overfor Landbruks- og matdepartementet under Dialogkonferansen som ble avholdt i Målselv den 31.mai 2010.

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/lmd/aktuelt/nyheter/2010/Mai-10/Naringsutvikling-Heggem-til-samling-om-utmarkskompetanse-i-nord.html?id=605983>

I forbindelse med forslaget om endring i organiseringen av den offentlige forvaltningen av reindriften har styringsgruppa for prosjektet uttrykt stor bekymring for en eventuell oppsplitting og flytting av denne typen kompetansearbeidsplasser ut av regionen. Forslaget har allerede medvirket til at Reindriftsforvaltningen Troms nylig har valgt å trekke seg ut av dette prosjektsamarbeidet, til tross for at de øvrige aktørene er opptatt av at reindriftsforvaltninga fortsatt skal være en aktiv og synlig del av lokal og regional arealforvaltning.

Målselv kommune mener en tettere dialog og samarbeid med andre aktører vil gjøre Reindriftsforvaltninga i stand til å kunne delta aktivt i arbeidet med å utvikle konfliktforebyggende tiltak i forholdet til andre næringsinteresser. I tillegg vil ei sterkere satsing på informasjonsarbeid om reindriftas ansvarsområder og utviklinga i reindrifta og de sentrale verdiene til reindrifta trolig ha størst måloppnåelse dersom dette rettes mot det publikum som er berørt av reindriftsnæringa, i hovedsak innbyggerne i de største beiteområdene.

Dette er også vårt tilsvarende til de strategier Landbruks- og matdepartementet legger til grunn i sin tilråding til Stortinget jfr. kap. 1.2.2. Strategier (jfr. Prop. 1 S 2011-2012):

”Strategi 1. Ei open, brukarretta og effektiv landbruks- og matforvaltning med høg kvalitet og stor grad av medverknad

Landbruks- og matdepartementet skal gjennomføre og utvikle landbruks- og matpolitikken på ein måte som skaper størst mogleg grad av måloppnåing og tillit hos innbyggjarane. Å gjennomføre politikken krev ei open, brukarretta og effektiv landbruks- og matforvaltning som legg vekt på fornying og som er tilpassa innbyggjarane og næringsverksemdene sine behov. Målsetjinga er

mindre administrasjon og meir lokal fridom som sikrar innbyggjarane betre kunnskap om, og innverknad på, politikktutforminga.”

Under henvisning til ovenstående vil rådmannen anbefale at planutvalget gjør slikt

vedtak:

Uttalelse fra Målselv kommune angående forslag til endringer i Lov om reindrift:

- Målselv kommune imøteser et forslag om forenkling og effektivisering innen saksbehandlingen der reindriftsinteresser er involvert.
- Muligheten for dialogbasert konflikthåndtering mellom representanter fra den lokale reindriftnæringa i områdestyrene og kommunen synes imidlertid med dette forslaget å bli svekket. Målselv kommune er urolig for ei utvikling mot en mer distansert avgjørelsesmyndighet i reindriftsaker sammenlignet med dagens praksis.
- Ei overføring av oppgaver fra dagens 6 områdestyrer til Reindriftsstyret vil trolig utfordre dagens kapasitet i Reindriftsstyret. Det må legges vekt på at Reindriftsstyret blir i stand til å håndtere dette og sikre forutsigbarhet og framdrift i saksbehandlingen overfor kommunene.
- Målselv kommune ber departementet bidra til å stake opp et tydelig skille mellom kommunens og fylkesmannens ansvar for å ivareta reindriftnæringa særskilt etter plan- og bygningsloven.
- Målselv kommune mener at reindriftnæringa i Troms vil oppnå den mest konstruktive og effektive allianse- og nettverkbygginga ved at forvaltninga har sin fysiske tilstedeværelse og nærhet til de største arealbrukerne i fylket.
- Målselv kommune mener en tettere dialog og samarbeid med andre aktører vil gjøre Reindriftsforvaltninga i stand til å kunne delta aktivt i arbeidet med å utvikle konfliktforebyggende tiltak i forholdet til andre næringsinteresser. Ei sterkere satsing på informasjonsarbeid om reindriftras ansvarsområder og utviklinga i reindriftra og de sentrale verdiene til reindriftra vil trolig ha størst måloppnåelse dersom dette rettes mot det publikum som er mest berørt av reindriftnæringa, i hovedsak innbyggerne i de største beiteområdene.

Saksprotokoll i Det faste utvalg for plansaker - 14.12.2011

Behandling:

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Uttalelse fra Målselv kommune angående forslag til endringer i Lov om reindrift:

- Målselv kommune imøteser et forslag om forenkling og effektivisering innen saksbehandlingen der reindriftsinteresser er involvert.

- Muligheten for dialogbasert konflikthåndtering mellom representanter fra den lokale reindriftnæringa i områdestyrene og kommunen synes imidlertid med dette forslaget å bli svekket. Målselv kommune er urolig for ei utvikling mot en mer distansert avgjørelsesmyndighet i reindriftssaker sammenlignet med dagens praksis.
- Ei overføring av oppgaver fra dagens 6 områdestyrer til Reindriftsstyret vil trolig utfordre dagens kapasitet i Reindriftsstyret. Det må legges vekt på at Reindriftsstyret blir i stand til å håndtere dette og sikre forutsigbarhet og framdrift i saksbehandlingen overfor kommunene.
- Målselv kommune ber departementet bidra til å stake opp et tydelig skille mellom kommunens og fylkesmannens ansvar for å ivareta reindriftnæringa særskilt etter plan- og bygningsloven.
- Målselv kommune mener at reindriftnæringa i Troms vil oppnå den mest konstruktive og effektive allianse- og nettverkbygginga ved at forvaltninga har sin fysiske tilstedeværelse og nærhet til de største arealbrukerne i fylket.
- Målselv kommune mener en tettere dialog og samarbeid med andre aktører vil gjøre Reindriftsforvaltninga i stand til å kunne delta aktivt i arbeidet med å utvikle konfliktforebyggende tiltak i forholdet til andre næringsinteresser. Ei sterkere satsing på informasjonsarbeid om reindriftnæringas ansvarsområder og utviklinga i reindriftnæringa og de sentrale verdiene til reindriftnæringa vil trolig ha størst måloppnåelse dersom dette rettes mot det publikum som er mest berørt av reindriftnæringa, i hovedsak innbyggerne i de største beiteområdene.